

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 21 czerwca 2005 r.

wydana na wniosek Rady Unii Europejskiej w sprawie dwóch projektowanych decyzji Rady dotyczących programu wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”)

(CON/2005/22)

(2005/C 161/07)

1. W dniu 10 maja 2005 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Rady Unii Europejskiej o wydanie opinii w sprawie dwóch projektowanych aktów prawnych: projektu decyzji Rady zmieniającej i przedłużającej okres obowiązywania decyzji Rady z dnia 17 grudnia 2001 r. ustanawiającej program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) (dalej „projekt”) oraz projektu decyzji Rady rozszerzającej na nieuczestniczące Państwa Członkowskie zastosowanie decyzji Rady zmieniającej i przedłużającej okres obowiązywania decyzji Rady z 17 grudnia 2001 r. ustanawiającej program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) (dalej „równoległy projekt”) ⁽¹⁾.
2. Właściwość EBC do wydania opinii wynika z pierwszego tiret art. 105 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego, Rada Prezesów wydała niniejszą opinię.
3. Program „Perykles” wprowadzony został decyzją Rady 2001/923/WE z dnia 17 grudnia 2001 r. ustanawiającą program wymiany, pomocy i szkoleń dla ochrony euro przed fałszowaniem (program „Perykles”) ⁽²⁾. Zarówno w odniesieniu do projektu, jak i do równoległego projektu, EBC — w zgodzie z poglądem jaki wyraził w swojej opinii wydanej w związku z konsultacją projektu decyzji 2001/923/WE ⁽³⁾ — przyjmuje z jednoznacznym zadowoleniem oraz w pełni popiera inicjatywę, których celem jest ochrona euro przed fałszowaniem, realizowana za pomocą programów szkoleń, wymiany i pomocy kierowanych do wybranych grup odbiorców.
4. EBC zauważa, że głównym celem projektu jest przedłużenie okresu obowiązywania programu „Perykles” (którego zakończenie obecnie przewidywane jest na dzień 31 grudnia 2005 r.) do dnia 31 grudnia 2011 r., z zachowaniem dotychczasowego rocznego budżetu wynoszącego 1 milion EUR. Projekt przewiduje również udzielanie wsparcia administracyjnego dla dochodzeń transgranicznych, na podstawie uprzedniej oceny dokonywanej przez Europol, w przypadkach gdy wsparcie takie nie jest dostępne z innych instytucji europejskich. Projekt przewiduje zwiększenie wkładu Wspólnoty we współfinansowanie wymiany informacyjnej i środków zewnętrznych z poziomu 70 % do 80 %, jak również przyjęcie elastycznego podejścia w zakresie określania maksymalnej liczby projektów, o których finansowanie Państwa Członkowskie mogą corocznie ubiegać się w ramach programu „Perykles”.
5. W pierwszym rzędzie zauważyć należy, iż art. 123 ust. 4 Traktatu może stanowić niewystarczającą podstawę prawną dla projektu, biorąc zwłaszcza pod uwagę rozszerzenie zakresu programu „Perykles”, poprzez objęcie nim wsparcia administracyjnego udzielanego dla dochodzeń transgranicznych.

⁽¹⁾ Dokument COM(2005) 127 końcowy — obejmuje zarówno projekt (oznaczony jako 2005/0029(CNS)), jak i równoległy projekt (oznaczony jako 2005/0030 (CNS)).

⁽²⁾ Dz.U. L 339 z 21.12.2001, str. 50.

⁽³⁾ Ustęp 3 opinii EBC CON/2001/31 z dnia 9 października 2001 r. wydanej na wniosek Rady Unii Europejskiej w sprawie projektu decyzji Rady ustanawiającej program szkoleń, wymiany i pomocy dla ochrony euro przed fałszowaniem (program Perykles) (Dz.U. C 293 z 19.10.2001, str. 3).

6. W odniesieniu do treści projektu, EBC zaznacza, iż istotne jest zapewnienie, aby okres na jaki przedłużany jest program „Perykles” był odpowiednio powiązany z terminem wprowadzenia waluty euro w nowych Państwach Członkowskich. Ponieważ przewidywane daty wprowadzenia euro w większości nowych Państw Członkowskich przypadają na okres pomiędzy rokiem 2008 a 2010 ⁽¹⁾, proponowane przedłużenie programu „Perykles” do dnia 31 grudnia 2011 r. umożliwi uwzględnienie przyszłych zwiększonych potrzeb w zakresie szkoleń, wymiany informacyjnej oraz pomocy. Ponadto, proponowane przedłużenie programu „Perykles” powinno zostać pozytywnie przyjęte również z tego względu, iż zapewne będzie ono zbieżne czasowo z emisją drugiej serii banknotów euro, przewidywaną na koniec obecnej dekady; przedłużenie programu umożliwi w konsekwencji odpowiednie uwzględnienie tej emisji.
7. Z podobnych względów, dwa kolejne trafne rozwiązania — pozwalające na udzielenie wsparcia w obszarach gdzie jest ono najbardziej potrzebne — to zwiększenie wkładu Wspólnoty we współfinansowanie wymiany informacyjnej i środków zewnętrznych oraz przyjęcie elastycznego podejścia w zakresie określania maksymalnej liczby projektów, o których finansowanie mogą ubiegać się Państwa Członkowskie.
8. Jak wskazano w art. 5 Decyzji 2001/923/EC niezbędna jest prawidłowa koordynacja programu „Perykles” z dotychczasowymi programami Wspólnoty lub UE, jak również z projektami prowadzonymi przez Europol i EBC. W zgodzie z tym założeniem, projekt daje możliwość finansowania wsparcia administracyjnego dla dochodzeń transgranicznych jedynie w przypadkach, gdy wsparcie takie nie jest dostępne z innych instytucji europejskich. Projekt wprowadza ponadto obowiązek poddawania uprzedniej ocenie Europolu przypadków finansowania wsparcia administracyjnego. Biorąc pod uwagę, iż finansowanie wsparcia administracyjnego może odnosić się także do dochodzeń transgranicznych dotyczących sfałszowanych banknotów euro, Rada mogłaby rozważyć włączenie EBC w dokonywanie takiej oceny. EBC wyraża pogląd, iż byłoby korzystne, aby nowo inicjowane projekty podlegające finansowaniu w ramach programu „Perykles” podlegały ocenie dokonywanej wspólnie przez Komisję, EBC oraz Europol; podejmowane rozstrzygnięcia wymagałyby przy tym aprobaty wskazanych trzech organów, wyrażanej w ramach Grupy Sterującej, jaka powołana została w celu określania wspólnej strategii przeciwdziałania fałszowaniu banknotów euro.
9. EBC zauważa, iż projekt przewiduje jedynie niewielkie zmiany w zakresie procedur monitorowania i oceny. Biorąc pod uwagę przedłużenie programu „Perykles” o kolejne sześć lat, EBC zaleca aby w ramach art. 1 ust. 8 oraz art. 1 ust. 9 projektu dokonać określenia bardziej wymagającej, otwartej i przejrzystej procedury oceny. EBC powinien przy tym zostać w pełni włączony w dokonywanie oceny przydatności, ekonomicznej racjonalności oraz skuteczności programu „Perykles” — dałoby to EBC możliwość przedstawienia Radzie odpowiednio przygotowanej opinii w odniesieniu do ewentualnego przedłużania programu w przyszłości.

Frankfurt nad Menem, 21 czerwca 2005 r.

Prezes EBC

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Komunikat Komisji kierowany do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów oraz Europejskiego Banku Centralnego – Pierwszy raport w sprawie praktycznych przygotowań do przyszłego rozszerzenia strefy euro, COM(2004) 748 końcowy, 10 listopada 2004 r.; dokument dostępny pod adresem <http://europa.eu.int>.